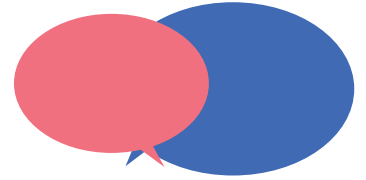

Deelnemers van het opleidingsprogramma woow-project aan het woord

Eerste ervaringen met het opleidingsprogramma en de weg naar arbeidsparticipatie.

In september 2020 zijn 15 statushouders gestart met het eenjarige opleidingsprogramma als onderdeel van het WOOW-project: Wonen - Opleiden - Ondernemen - Werken: een integratief project binnen de regio Parkstad Limburg dat gericht is op bevorderen van sociale integratie, in het bijzonder arbeids-participatie, van hoogopgeleide statushouders. In oktober-november 2020 hebben 11 deelnemers in een face to face interview hun eerste ervaringen verteld.

Centrale vraag: In hoeverre draagt volgens de statushouders, deelnemende aan het WOOW-project, het door hen gevolgde opleidingstraject 2020-2021 bij aan hun sociale integratie, in het bijzonder betreffende hun arbeidsparticipatie?

Verwachtingen en doelen opleidingsprogramma

Voor alle deelnemers is het hoofdmotief voor het volgen van dit opleidingsprogramma het vinden van een **betaalde baan** die bij voorkeur aansluit bij hun opleidingsachtergrond en eerdere werkervaring.

“Ik wil in Nederland blijven en goed werk vinden. (...) Werk is belangrijk voor mij als ingenieur te werken. (...) Ik verwacht heel veel van deze opleiding.”

Een betaalde baan draagt bij aan hun sociale en financiële zekerheid, hun zelfvertrouwen en eigenwaarde, werkt statusverhogend en biedt structuur.

Daarnaast worden als belangrijke doelen genoemd: het verbeteren van de **Nederlandse taal**, het ontwikkelen van **beroepscompetenties** die aansluiten op de Nederlandse arbeidsmarkt en werkcultuur, het vergroten van hun **sociale netwerk** en het ervaren van een **zinnvolle dag invulling**.

“Wij krijgen veel informatie van docenten en van de Social Work studenten over Nederland(...). Dat is voor mij belangrijk.”

Eerste ervaringen met het opleidingsprogramma

De eerste fysieke kennismaking met de deelnemers en met de docenten op de locatie Zuyd Hogeschool is door de meeste deelnemers als **positief ervaren**. De meeste deelnemers komen met plezier naar de opleiding en ervaren het opleidingsprogramma als **zinnig**.

"Mijn eerste dag op deze opleiding was ontmoeting met de andere deelnemers. Het was praten met elkaar over elkaars plannen. Dat ging goed. Ik was blij, eindelijk weer mensen om me heen, om mee te praten."

Over hun verwachting of het opleidingsprogramma daadwerkelijk **bijdraagt aan hun sociale integratie** en in het bijzonder hun arbeidsparticipatie in Nederland zijn de **meningen verdeeld**.

"Ik ga nu 10 of 11 maanden deze opleiding volgen. Is die tijd genoeg voor mij om in een bedrijf een baan te krijgen? Nee, dat bedrijf gaat mij niet aannemen. Ik ben vrouw, redelijke Nederlandse taal, 50 jaar oud en oude werkervaring vanuit Syrië?"

Ondanks hun positieve motivatie, worden ook **spanningen** ervaren tussen de deelnemers. Deze spanningen zijn vooral gekoppeld aan het wel/niet nakomen van afspraken, het ontdekken van (te) grote niveauverschillen.

"Ik vind samenwerking niet goed gaan. De een heeft wel werk gedaan, de ander niet. Ik vraag dan "Waarom heb jij niet jouw werk gedaan?" Hij zegt: "Ik heb geen informatie, geen gegevens, mijn computer is niet goed!" Ik zeg dan "jij moet dat vragen aan docent, jij moet dat opzoeken."

De deelnemers hebben ook aangegeven welke **verbetertips** zij hebben voor de projectorganisatie WOOW. Een aantal overkoepelende tips zijn:

Bij intake meer eisen stellen aan opleiding- en taalbeheersingsniveau.

Vanaf begin opleidingsprogramma ook kennismaking met bedrijven / stageplaatsen.

Opleidingsprogramma moet aan begin van het blok helder zijn: inhoud, werkvormen, literatuur.

Het proces van sociale integratie

Tijdens de gesprekken werden door de deelnemers onderwerpen benoemd die (in)direct van invloed zijn op hun proces naar sociale participatie in het bijzonder arbeidsparticipatie. Deze onderwerpen hangen nauw samen met hun vluchtelingenachtergrond en het feit dat zij in Nederland een nieuwe toekomst proberen op te bouwen.

Economische barrières:

(structurele) financiële problemen en "lock-in effect"

"Ik krijg een uitkering, de eerste twee jaren waren goed maar nu is het moeilijk. De kinderen worden groter en willen "die jas, die schoenen...". Dat maakt het moeilijker. Uitkering blijft gelijk."

Mogelijke refugee-effecten:

(psychische) gezondheid, welzijn en "statusval"

"Ik ben lichamelijk gezond maar ik heb wel veel stress. Hierdoor ben ik vergeetachtig. Ik mis contact met vrienden, mijn familie en ben vaak bang en eenzaam."

Wel of geen (overbruggend) sociaal netwerk:

Het belang van contacten opbouwen met Nederlanders

"Ik heb weinig contacten met Nederlanders. Veel Nederlanders willen meer met hun eigen mensen praten. Ik vind het moeilijk om contact te maken met Nederlanders. Toen ik in (...) was, was veel discriminatie. Een mevrouw in de buurt zei: "Ga wegnaar Syrië, waarom woon jij hier?"

"Ik heb veel contacten met Nederlandse mensen, ik heb een Nederlandse familie hier. Mijn taalcoach, van de school, was een man. Hij heeft ook een vrouw. Zij zijn onze vrienden. Zij komen bij ons thuis, wij gaan bij hun op bezoek."

Verschillen in omgangsvormen:

O.a. openheid om over bepaalde onderwerpen te praten, de tolerante houding jegens "minderheidsgroepen", de directe wijze van communiceren door Nederlanders, het verschil tussen man-vrouwverhoudingen, het meer gericht zijn op zichzelf (individualistisch) in plaats van op de groep (collectivistisch).

"Sociale integratie betekent voor mij dat ik met de Nederlandse mensen kan omgaan, dat ik hier kan wonen, dat ik kan samenleven, dat ik de taal leer, dat ik weet wat wel en niet mag in Nederland, wat is taboe en wat is toegestaan? Dat ik de Nederlandse cultuur weet. Bv. In ons land omhelzen wij de kinderen van onze vrienden. Dat is goed, dat is niet erg. In Nederland mag je de kinderen van anderen niet zomaar omhelzen."

Toekomst in Nederland:

"Mijn leven in Syrië is kapot. Ik had werk maar ik werd ontslagen. Mijn moeder is dood gegaan, de relaties van mijn broers en zussen zijn kapot. Er is niet alleen oorlog maar het leven is helemaal veranderd. Ik wil in Nederland blijven en een goede baan krijgen binnen mijn vakgebied, misschien daarbij ook een deeltijdopleiding volgen. Dat is mijn droom."

Vooruitblik

Een koppeling van onze eerste kwalitatieve bevindingen aan een bredere theoretische verkenning, het uitdiepen van de thema's die in deze 1ste ronde naar voren zijn gekomen in onze 2de interviewronde (halverwege het opleidingstraject), vormen basis voor de vervolgstap in ons onderzoek.

Meer info: lectoraatsocialeintegratie@zuyd.nl

Lectoraat
Sociale
Integratie

ZU
YD

WO
OW

Smart
Urban Redesign

SU
RD